

**Győri Péter:
Minden ember számít!**

A közterületen alvó hajléktalan emberek „számlálásának” módszerei – Budapest példáján (2005, 2008)

TARTALOM

„HÁNYAN ÉLNEK FEDÉL NÉLKÜL?” – 2005. ÉVI REGISZTRÁCIÓ

Kikre irányult a regisztráció?

Mi volt a regisztráció célja?

A regisztráció eszközei, módszere

A regisztráció szervezése – önkéntesek részvétele

A regisztráció lebonyolítása – eredmények

Az eredmények kommunikációja

„TÚRHETETLEN ÉS TARTHATATLAN” – 2008. ÉVI REGISZTRÁCIÓ

Kikre irányult a regisztráció?

Mi volt a regisztráció célja?

A regisztráció eszközei, módszere

A regisztráció szervezése – önkéntesek részvétele

A regisztráció lebonyolítása – eredmények

Az eredmények kommunikációja

A 2008. évi regisztráció és az utcai szolgálatok 2008. évi nyilvántartása szerinti helyszínek

A 2008. február 3-i regisztráció és az utcai szolgálatok február 3-i adatfelvétele

A 2008. FEBRUÁR 3-I REGISZTRÁCIÓ ÉS A 2005. FEBRUÁR 3-I REGISZTRÁCIÓ

A folytatás elmaradása

OTTHONTALANUL... TÉGY AZ EMBERÉRT!

„Hányan élnek fedél nélkül?” egy városban, egy országban, egyáltalán a világon. Rendkívül gazdag, kiterjedt nemzetközi szakirodalom foglalkozik ezzel a kérdéssel, e kérdés megválaszolásának a gyakorlatával, módszertanával. Ennek az izgalmas szakirodalomnak az ismertetése szétfeszítené mostani írásunk kereteit, melyben arra vállalkozunk, hogy megpróbáljuk összefoglalni a Budapesten eddig lebonyolított három (és fél) „hajléktalan népszámlálás” tanulságait, eredményeit.

Az elsődleges célja e számlálásoknak lényegében mindenhol ugyanaz: nyújtson a lehetőségekhez képest megbízható információkat a döntéshozók, a különböző aktorok részére a fedél nélkül élők számának a csökkentése érdekében, e feladat „méretéről”. Abban persze már nagy különbségek vannak, hogy hol, kik is ezek az aktorok: országos, vagy helyi döntéshozók, politikusok, hivatali bürokraták, vagy éppen, szolgáltatásokat működtető ellátó szervezetek, nagyobb ágazati stratégiák kidolgozói, vagy éppen az aktuális téli krízisellátás felkészítésén munkálkodók.

Az is közös e felmérésekben, hogy egy meghatározott időpillanatban (point-in-time) hajtják végre – lehetőség szerint ezzel kiszűrve a helyszín-változtatásokból adódó többszöri számbavétel torzító hatását. Abban persze már nagy különbségek vannak, hogy ez az „időpillanat” ténylegesen milyen hosszú (pl. hány órára, vagy napra terjed ki), melyik évszakhoz, vagy éppen napszakhoz kötődik, illetve a számbavétel egyszeri-e, alkalmanként ismétlődő-e, vagy rendszeresen, meghatározott periódusonként visszatérő-e.

Hosszan sorolhatnánk még a különbségeket és hasonlóságokat, de ezeknek a lényege mégis csak az, hogy ezek a felmérések mindenhol igen komoly szervező munkát igényelnek, s ennek mikéntje, célja, módja, formája mindig az aktuális helyi kontextustól függ, s ekként is értelmezhető.

„HÁNYAN ÉLNEK FEDÉL NÉLKÜL?” – 2005. ÉVI REGISZTRÁCIÓ

Az első ilyen „hajléktalan népszámlálásra” 2005 februárjában került sor Budapesten és néhány nagyobb vidéki városban. A teljesen önkéntesen szerveződő ún. Február Harmadika Munkacsoport¹ már 1999-től minden év február 3-án szervezett egy „point-in-time” adatfelvételt Budapesten, mely kiterjedt a hajléktalan szállásokat és a teajaratokat, majd utcai szolgálatok szolgáltatásait igénybe vevő ügyfelekre. Ezek az adatfelvételek nem „számlálások” voltak, hanem strukturált kérdőíves kutatások, melyekben a részvétel, a válaszadás önkéntes volt.² 2005-ben ez az évenkénti „Február Harmadika” kutatás egészült ki egy közterületi számlálással.

A 2005. évi fedél nélküliek számlálása másik előzményének tekinthető, hogy már 1995-től aktívan részt vettem a FEANTSA³ munkájában, a FEANTSA kutató részlegének⁴ „nemzeti jelentéstevőjeként, kutatójaként”, s ezen belül is, megalakulását követően az ún. Data Collection Working Group munkájában. Ez a munkacsoport éveken keresztül azon dolgozott, hogy kialakítsa a hajléktalanság

¹ A Február Harmadika Munkacsoport tagjai e kezdeti években: *Gurály Zoltán* - Menhely Alapítvány, *Mezei György* és *Gróf András* - Twist Olivér Alapítvány, *Pelle József* – BMSZKI, valamint *Győri Péter* – Menhely Alapítvány, Fővárosi Önkormányzat-BMSZKI.

² Lásd erről: *Győri Péter* - *Gurály Zoltán*: A budapesti hajléktalan emberekre irányuló "február 3-i" adatfelvételek módszere.

³ A FEANTSA, a Hajléktalanokkal foglalkozó Nemzeti Szervezetek Európai Szövetsége (franciául: *Fédération Européenne d'Associations Nationales Travaillant avec les Sans-Abri*) az egyetlen olyan nagy európai hálózat, amely kizárólag a hajléktalansággal foglalkozik európai szinten.

⁴ European Observatory on Homelessness

nemzetközileg elfogadható, érvényes, összehasonlítható kutatásokban felhasználható definícióját, módszertanát.⁵ Ennek eredményeként született meg „A hajléktalanság és a lakhatásból való kirekesztettség európai tipológiája”, az ETHOS⁶ melyet már születésekor, 2005-ben, s azóta is alkalmazunk idehaza, s Európa többi országában is a nemzetközi kutatások során. Az ETHOS felhasználásával készült éves országjelentésekhez is szükségesnek láttuk egy ilyen közterületi számlálás kipróbálását.

A 2005. évi közterületi számlálást az évenkénti „Február Harmadika” adatfelvételhez kapcsolódóan, azzal párhuzamosan kívántuk lebonyolítani.

Kikre irányult a regisztráció?

„A regisztráció azokra irányult, akik rendszeresen vagy alkalomszerűen, de 2005. február 3-6. között regisztrálhatóan nem lakás céljára szolgáló helyen, azaz közterületen, épületek közös helyiségeiben, más tulajdonában lévő telken nem-lakásban, nem-üdülőben élnek-alszanak és a regisztráció időpontjában az „alvóhelyükön” tartózkodnak.”⁷

Mi volt a regisztráció célja?

„A regisztráció céljai a következők voltak:

- *az ilyen helyzetben lévő emberek számának korábbinál jobb becslése*
- *a sajtó, a közvélemény egyirányú kommunikációjának („Hányan vannak a hajléktalanok?”) kétirányúvá tétele („Keressük a választ együtt!”)*
- *önkéntes magánszemélyek, civil szervezetek, szimpatizáns mozgalmak aktív részvételének megszervezése, későbbi önkéntes „figyelő hálózat” kialakításának elkezdése*
- *az utcai szociális munka, illetve a hajléktalanellátás kapacitásainak eddiginél jobb megszervezése”⁸*

Az utóbbi cél – nevezetesen az utcai szociális munka, illetve a hajléktalanellátás kapacitásai jobb megszervezésének az ösztönzése – kapcsán talán érdemes megjegyezni, hogy a felmérést megelőző, majd követő hónapokban intenzív vita folyt az utcai szolgáltatokra vonatkozó új finanszírozási-szabályozási rendszer bevezetése körül.⁹

⁵ Lásd erről: [Population and social conditions The production of data on homelessness and housing deprivation in the European Union: survey and proposals](#)

⁶ Lásd erről: [ETHOS](#)

⁷ Győri Péter (2025.03.): A fedél nélkül élők 2005. évi regisztrációja. Gyors összefoglaló.

⁸ Győri Péter (2025.03.)

⁹ Törvény ugyan előírta bizonyos népességszám fölött az utcai szociális szolgálat működtetését, azonban így is csak 60 ilyen szolgálat működött az egész országban. Ebből is csupán 52 utcai szolgálatra terveztek központi támogatást, igaz, ezt már a „biztonságos, de buta” normatív támogatás formájában, feltételként 200 órás speciális képzés elvégzését kötelezővé téve. Ez ellen folyamatosan beadványokkal és sajtóközleményekkel tiltakoztak az érintett szakmai szervezetek, hangsúlyozva a feltételek életszerűtlenségét, illetve azt, hogy az új szabályozás lehetetlen helyzetbe hozza az utcai szolgálatok addigra már kialakult koordinált rendszerét éppen Budapesten, ahol a legtöbb ember élt fedél nélkül. A hajléktalanellátó szervezetek 2004 november 19-én tiltakozó demonstrációt is

A regisztráció eszközei, módszere

A regisztráció szemrevételezéssel, az önkéntesek esetében kontaktus nélkül történt, a fedél nélküli emberek alvóhelyén. Ehhez egy egyszerű Regisztrációs lapot kellett kitölteniük az önkénteseknek a regisztráció pontos időpontjáról, a helyszínről, a regisztrált neméről és becsült életkoráról.

F3-2005		A		gépi sorsszám: (1)	
útvonalterv kódja: (2)	Fedél nélküliek 2005. évi regisztrációja			adatfelvevő: (3)	
Mindazokat a személyeket regisztráljuk „alvóhelyükön”, akik rendszeresen vagy alkalmasszerűen nem lakás céljára szolgáló helyen alszanak. Ha több ember használja ugyanazt az alvóhelyet, akkor mindegyiküket külön (egy-egy sorban) regisztráljuk. FONTOS: A regisztrálás minden esetben csak szemrevételezéssel történik.					
nap: (4)	óra: (5)	perc: (6)	település: (8)		
			kerület: (7)		
MEGTALÁLÁS HELYE: kerület (9), utca (10), házszám (11):			FONTOS: Ha a hajléktalan ember ezt külön kéri, el kell tekintenünk a helyszín regisztrálásától. Ilyen esetben csak a kerületet és az utcát jegyezzük fel, valamint írjuk a "megjegyzés" rovatba, hogy az illető nem járult hozzá a regisztrációhoz.		
kiegészítő információk a helyszínről (12):			megjegyzés:		
megtalált ember neve (13):	F = férfi, N = nő S = nem tudja X = üres helyszín	becsült kora: (14)(15)			
		tól- -ig	(16)		

Budapest egész területe 134 számláló körzetre lett felosztva, minden számláló körzethez egy jól követhető térképszelvény tartozott, melyet a számlálók használhattak. A körzetekre osztás szempontjai voltak:

- lehetőleg természetes övezetek, „szomszédságok” alkossanak egy-egy körzetet (egy-egy lakótelep, egy-egy kertváros, városrész stb.)
- lehetőleg nagyobb (fő-) utak határolják a kijelölt övezeteket a könnyebb tájékozódás, áttekinthetőség érdekében
- legfeljebb fél napos gyaloglással bejárható legyen a kijelölt körzet egésze

Az ily módon lehatárolt körzetekről megfelelő nagyságú térképszelvényeket készítettünk, hogy ezek segítségével az önkéntesek tájékozódni tudjanak. Ezeken a térképszelvényeken a résztvevőknek be kellett jelölniük azt a konkrét útvonalat, melyet végig jártak, s a regisztrációs lapok visszahozásakor ezt is le kellett adniuk. Ez alapján képet kaphattunk arról, hogy ténylegesen mekkora és mely területeket sikerült az önkénteseknek bejárniuk.

A számláló körzetek kialakítása, illetve a számláló önkéntesek eligazítása során figyelembe vettük a korábbi évek adatfelvételeinek, illetve a gyakorló segítő szakembereknek a tapasztalatait is. E tapasztalatok alapján tudtuk, hogy vannak bizonyos terület-típusok, ahol viszonylag gyakran meghúzzák magukat a fedél nélkül élők. Ilyenek (topográfiai tipológia):

tartottak ezügyben a szociális minisztériumnál. (Lásd: Győri Péter: [Mi lesz itt jövőre - a hajléktalan emberekkel?](#) MTI, 2004.11.17.)

- a nagyobb, forgalmasabb közlekedési csomópontok (vasúti pályaudvarok, busz pályaudvarok, metro és elővasút állomások, illetve végállomások, aluljárók)
- a gyalogosok által sűrűn használt főutak padjai, bokrai, kapubeugrói
- a modern lakótelepi épületek kiugró erkélyei, kukatárolóhoz vezető fedett részei alatti zugok
- a nagyforgalmú bevásárló központok, áruházak, közintézmények közvetlen környezete, meleget adó szellőző rácsai
- a közparkok, városi erdők, mezők, beépítetlen zöld-, vagy elhanyagolt területek, ki-ránduló erdők
- a lakott területek szélei, hidak, utak lehajtó pályái menti, és vasúti pályák, nagyobb autószárdák menti „holt zónák”, „senki földjei”
- a városon belüli zártkertek, üdülő övezetek,
- az elhagyott épületek, félbemaradt építkezések, bontás előtt álló épületek, ipari létesítmények és az azokat körülvevő bozótosok

A regisztráció szervezése – önkéntesek részvétele

A regisztrációt igen széleskörű lakossági figyelemfelhívás és mozgósítás megszervezésével terveztük végrehajtani. Számunkra nyilvánvaló volt, hogy egy ilyen akciónak magán a „megszámláláson” túli üzenetei, céljai is vannak. Ezért január közepére sajtóbeszélgetést hívtunk össze, hogy kérjük a sajtó munkatársainak az aktív közreműködését. *„A közvélemény és a sajtó állandó érdeklődésének eleget téve 2005. február 3-án próbáljuk meg közösen „megszámlolni”, hányan élnek-alszanak egy-egy éjszaka Budapesten és Magyarország néhány nagyobb városában fedél nélkül, az utcán, köztereken, nyilvános és nem nyilvános tereken. Ehhez kérjük, hívjuk az ebben részt venni kívánó lakosságot és a sajtót! A fedél nélkül élők 2005. évi regisztrációja nem jöhet létre a sajtó aktív részvétele és támogatása nélkül!*

Arra kérjük az ebben részt venni kívánó szerkesztőségeket, hogy az általuk választott formában adják közre a mellékelt felhívást és ún. regisztrációs lapot, ha van rá módjuk, akkor tegyék fel honlapjukra ezek letölthető elektronikus változatát.”¹⁰

A részvételre irányuló *Felhívást* – mely a célokat és a regisztrációs útmutatót is tartalmazta - közzétettük a Menhely Alapítvány, a BMSZKI és a Fővárosi Önkormányzat honlapján, valamint kértük a hajléktalanellátó és más szociális szervezeteket, a szociális munkásokat képző egyetemi tanszékeket is, hogy a *Felhívást* tegyék közzé.¹¹

Az önkéntesek három különböző formában vehettek részt a számlálásban: (1) Aki konkrétan, saját maga azt tapasztalta, látta, hogy a közvetlen környezetében él, lakik valaki fedél nélkül (közterületen, lépcsőházban, nem-lakásszerű zugban) az ezt a tényt bejelentette a megadott mobil telefonszámokon a következő információkkal: a fedél nélküli személy pontos tartózkodási helye, neve, vélhető kora, vélhető állapota, egyéb. (2) Akinek volt rá lehetősége, hogy letöltsen a **Regisztrációs lapot** a megadott honlapokról az ezt február 3. és 6. között szabadon kitölthette és elküldhette a Menhely Alapítvány email címére. (3) Akik pedig azt is vállalni tudták, hogy a város egy meghatározott körzetét bejárják és ott megpróbálják felderíteni, hogy hol élnek, laknak fedél nélküli emberek, azokat az önkéntes aktivistákat vártuk február 3-án 14-20h között a BMSZKI XIII. Dózsa

¹⁰ Forrás: Hányan élnek fedél nélkül? Meghívó sajtóbeszélgetésre, 2005.01.10.

¹¹ Forrás: Felhívás. Hányan élnek fedél nélkül?, 2005.01.11.

György út 152. sz. alatti Nagytermében, ahol megkapták a Regisztrációs lapot és a kiválasztott számláló körzet térképszelvényét.

Az önkéntesek toborzása során lehetőség lett volna különböző speciális szervezetek részvételére is. Ilyen volt elsősorban a rendőrség, de ilyenek voltak a különböző helyi civil polgárőrsegek, a közterületfelügyelők, mező- és erdő őrk, a mentősök stb. E szervezetek önkéntes, vagy szervezett részvétele ugyan jelentősen növelte volna a regisztráció hatékonyságát, ennek ellenére úgy döntöttünk, hogy ezek a szervezetek inkább ne vegyenek részt ebben az akcióban. Ennek okai a következők voltak:

- nem volt célunk, hogy a rejtőzködő hajléktalan személyeket esetleg hátrány érje a regisztráció miatt (a „megtaláló” hatóságok az összeírás során, vagy azt követően zaklassák őket), olyan hivatalos nyilvántartásba vegyék őket, melyet nem tudunk kontrollálni
- egyes hatósági szervezetek esetleg arra használták volna fel az akciót, hogy elküldjék alvóhelyükről a fedél nélkülieket, nem lehetett kizárni, hogy ezt esetleg tetteleg is megkísérlik
- sérült volna az „önkéntesség” elve, hiszen e szervezetek tagjai szervezeten belüli utasításokat hajtanak végre
- sérült volna az a cél, hogy maga a lakosság élje meg az aktív, segítő részvétel élményét, mely az egyszerű „számláláson” túlmutató, fontos célja volt a kezdeményező hajléktalanellátó szervezeteknek.

Az előzetes egyeztetések alapján úgy láttuk, hogy a Pilisi Parkerdő Rt. erdészei esetében ezek a kockázatok nem fenyegetnek. A Pilisi Parkerdő Rt. önkéntes erdészei egy speciális önkéntes csapatot szerveztek, akik vállalták, hogy a legnehezebben bejárható – de általuk jól ismert és látogatott – igen nagy kiterjedésű budai és pesti(!) erdőterületeken összeszámolják az ott élő fedél nélküli embereket. Ahogy *Lomniczi Gergely* tájékoztatási főmunkatárs írta: *„Péter, csatoltan küldöm az erdészek neveit és telefonszámait... Az önkénteseket autóval visszük a hajléktalananyagához, de a téli időjárásra tekintettel számukra is ajánlott a meleg öltözet és a bakancs. A pesti kerületek végig járása – az erdőterület szétdaraboltsága és a sok hajléktalan miatt – hosszabb időt vesz igénybe, a budai oldalon azonban 2-2,5 óra alatt végeznek a csoportok. Az erdőterületen élő hajléktalanok problémája nagyon komoly, az erdészet önmagában ezt megoldani képtelen. Nagyon fontos lenne, hogy minél többen felfigyeljenek erre, és ne csak az aluljárókban, utcákon (azaz „szem előtt lévő”) hajléktalanokat segítsék. Ebben a „figyelemfelhívásban” nagy segítséget jelentene, ha a mostani akcióval kapcsolatban Önök is megemlítenék az erdőterületen lakó hajléktalanokat, és elmondanák, hogy közös munkával a felmérést rájuk is kiterjesztettük. További munkánk szempontjából pedig sokat jelentene a felmérés pontos eredményének megismerése.”*¹² (A kezdeményezett együttműködés a regisztráció során megvalósult, eredményes volt, később sem járt azzal a következménnyel, hogy emiatt retorziók érték volna a felkeresett fedél nélküli embereket.)¹³

¹² Pilisi Parkerdőtől email, 2005.02.02.

¹³ „Kedves Péter!

Örülünk, hogy nagyon jól együtt tudtunk működni a február eleji hajléktalan számláláskor, és így valóban olyan helyekre is eljutottak az önkéntesek, amely területek eddig kiestek a szociális szolgálatok látóköréből.

Személy szerint is köszönöm szépen, hogy a számlálás közben és az eredmények ismertetésekor is megemlítettél minket!

A regisztráció lebonyolítása – eredmények

A 2005. évi közterületi regisztráció több szálon futott: (1) regisztráltak, s kérdőívet is lekérdeztek maguk az utcai szolgálatok, (2) telefonon, illetve interneten regisztrálhattak a város lakói, (3) bejárásos módon regisztráltak az önkéntesek (köztük a Pilisi Parkerdő Rt. önkéntes erdészei). A számláló körzeteket bejáró önkéntesek február 3-án délután - a BMSZKI Dózsa György úti szállójának nagytermében - egy rövid eligazítást követően maguk választhatták ki, hogy melyik körzetet járják be, ehhez megkapták az előkészített térképszelvényt, valamint a Regisztrációs lapokat, melyeket aztán ugyanide hoztak vissza.

A regisztrációra február 3. 14h-tól február 6. 14h-ig (csütörtök délutántól vasárnap délutánig) két teljes és két fél nap állt rendelkezésre. (A regisztráció napjaiban (február 3 – 6.) az éjszakai középhőmérséklet Budapesten -3 - -5 fok volt.)

Végül 49 önkéntes indult útnak¹⁴ (plusz az erdészek), akik a kijelölt 134 körzetből összesen 49 körzetet jártak be (ebből 6 erdős területet az erdészekkel együtt)¹⁵. Így a 9., 17., 19-23. kerületek kimaradtak ebből a bejárásos számlálásból, az 5., 7., 13. kerület egészét bejárták az önkéntesek, a többi kerületnek csak egy-két körzete lett bejárva. Az általuk bejárt számláló körzetekben az önkéntesek összesen 595 főt számoltak össze.

Ebből is jól látható, hogy a számlálást alapvetően a résztvevő önkéntesek száma, kapacitása, területi preferenciái határozták meg, Budapest egész területének (525 négyzet kilométer) bejárására nem kerülhetett sor. Ezért az ebben az időszakban fedél nélkül élő

Remélem, hogy nem szakad meg a kapcsolatunk, és közösen segítségére lehetünk az erdőben élő hajléktalanoknak. Szívesen kezdenénk erről párbeszédet.

További eredményes munkát kívánva:

Lomniczi Gergely

tájékoztatási főmunkatárs

Pilisi Parkerdő Rt.

Budapesti Erdészet” (2005.02.16.)

¹⁴ Csak megemlíti, hogy ebben az első regisztrációban olyan kollégák is részt vettek, mint Alinka, Balla Edit, Bazsa, Ferencz Norbert, Kórozs Lajos, Sára Réka, Szabó Veronika, Vecsei Miklós, Virág Tamás és tsai.

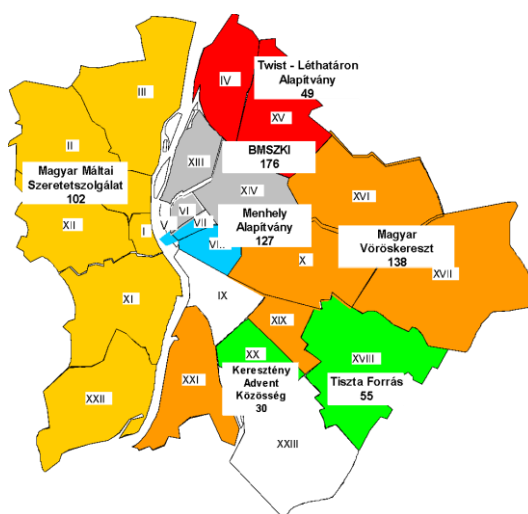
¹⁵ Az „erdős területek” igazodtak a Pilis Parkerdő Rt. „erdészkerületeihez” (fővárosi kerület): Szépvölgy (II. III.), Hármashatár-hegy (II. III.), Máriamakk (XII.), Frank-hegy (XI. XII.), Kamaraerdő (XI. XXII.), Hárs-hegy (II. XII.), Vadaspark (XII.), Észak-Pest (IV. X. XV. XVI. XVII. XVIII.), Dél-Pest (IX. XVIII. XIX. XX. XXI. XXIII.).

emberek számát (inkább csak nagyságrendjét) Budapesten csak megbecsülni tudtuk a tényleges eredmények alapján.

A számláló körzetek bejárásán túl lehetőség volt az önkéntesek telefonos regisztrációjára is, így a megadott telefonszámokon a lakosság 197 fedél nélküli ember alvóhelyének a regisztrálását jelentette be. Lehetőséget nyújtottunk az emailen keresztüli bejelentésekre is, azonban ezt a lehetőséget a lakosság lényegében nem használta. Viszont az önkéntesek regisztrációjával párhuzamosan – a Február Harmadika kérdőíves adatfelvétel mellett – a szociális szervezetek utcai szociális munkásai is regisztrálták az általuk ismert fedél nélküli embereket alvóhelyükön, összesen 626 főt.

Utóbbi – a Február Harmadika adatfelvétellel párhuzamos, az utcai szociális munkások által végrehajtott – közterületi regisztráció több vidéki városra is kiterjedt, ahol összesen 1969 fedél nélküli embert számláltak össze:

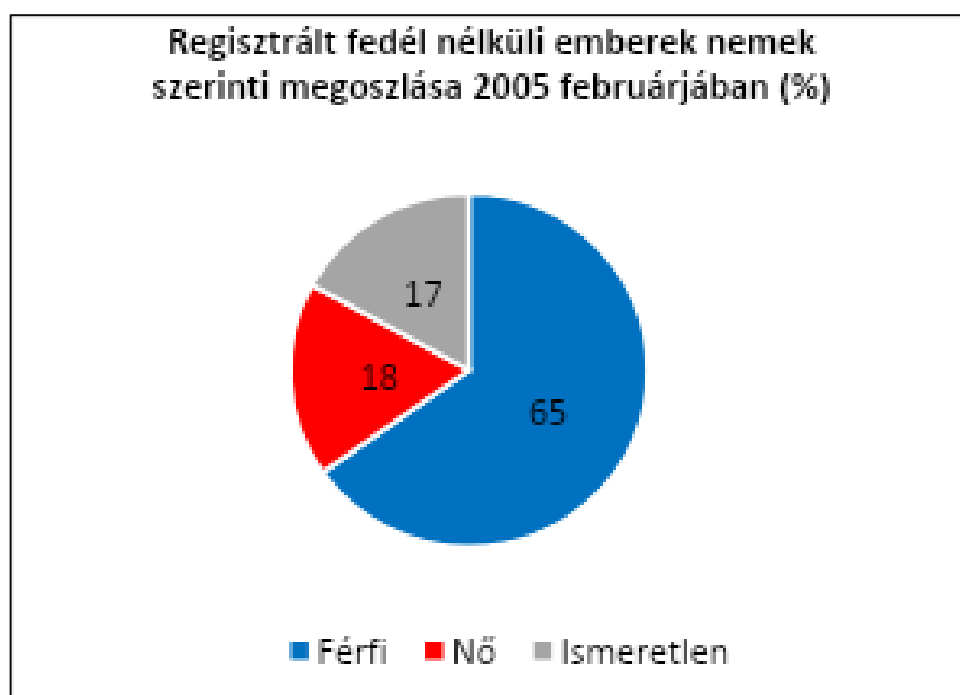
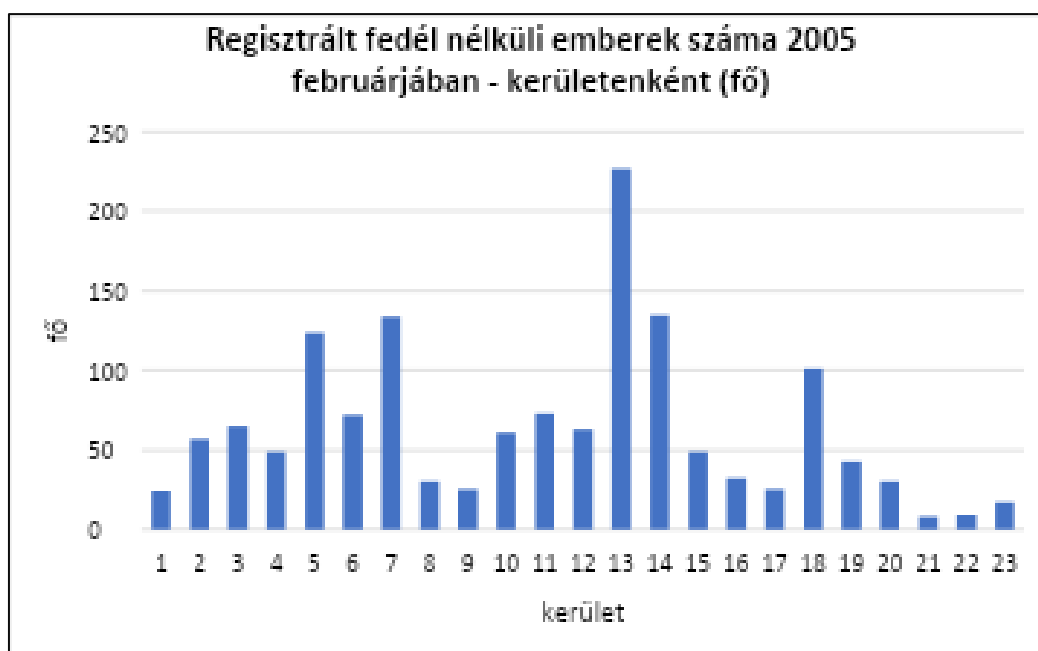
Miskolc	694 fő
Győr	478 fő
Debrecen	267 fő
Pécs	247 fő
Székesfehérvár	109 fő
Szekszárd	70 fő
Szolnok	49 fő
Kecskemét	42 fő
Szeged	13 fő

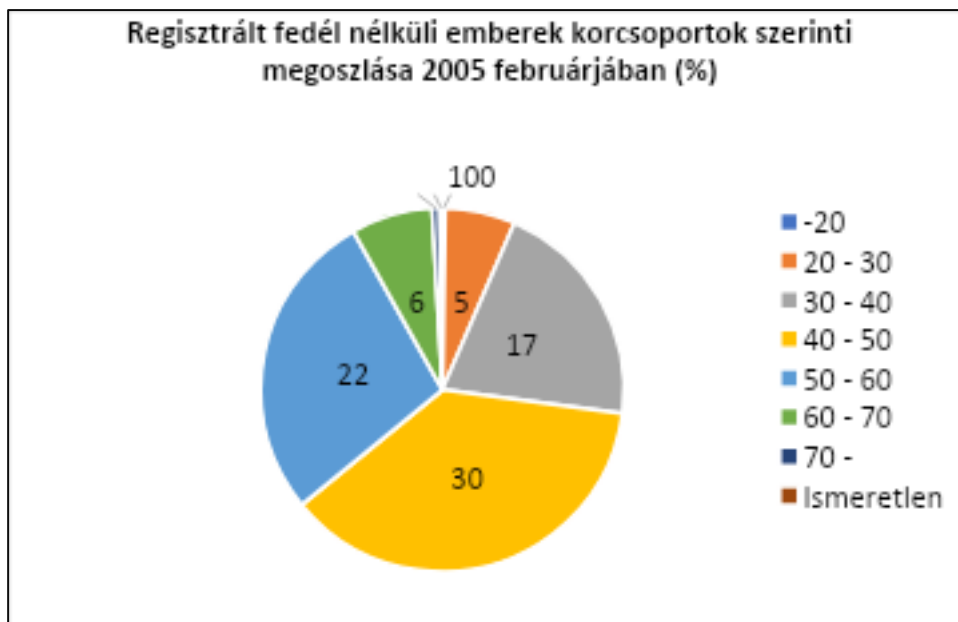
A fedél nélkül élő emberek így végrehajtott regisztrációja is visszaigazolta a – korábban említett - főbb (gyakoribb) tartózkodási, alvóhelyeket (forgalmasabb közlekedési csomópontok, közparkok, városi erdők lakott területek szélei, hidak, utak lehajtó pályái menti, „holt zónák”, „senki földjei”, városon belüli zártkertek, üdülő övezetek, elhagyott épületek, félbemaradt építkezések, bontás előtt álló épületek stb.), egyben részletesebb képet nyújtott az egyes helyszíneken lévő építmények, alvóhelyek jellemző típusairól:

- semmi
- papundekli
- rongyok, nylonok
- hálósák
- bozót
- barlang
- maga készítette sátor
- camping sátor
- fészer, szerszámos kamra, fakalyiba
- maga készítette házikó
- elhagyott ipari, mezőgazdasági épület, őrház, WC
- üdülő
- elhagyott lakás

Budapesti számlálás

OTTHONTALANUL... TÉGY AZ EMBERÉRT!

Az eredmények kommunikációja

Az eredmények kommunikációja során a regisztráción túl arra is fel kívántuk hívni a figyelmet, hogy „egyébként” ebben a hideg téli időszakban zsúfolásig (100%-osan) megtelnek a hajléktalan emberek befogadását szolgáló szálláshelyek (de azért érdemes felhívni a budapesti hajléktalan Diszpécser szolgálatot, mert mindenkit így is befogadnak ezek a szállások).

A fővárosi hajléktalanellátó intézmények - szállást biztosító intézmények, 2005 február

Szálláshelyek típusai	Férőhely
Menhelyek együtt	1848
Átmeneti Szállók együtt	1445
Rehabilitációs Szállók együtt	265
Hajléktalanok Otthonai együtt	94
Anyaoththonok együtt	273
Családos Szállók együtt	326
Lábadozók együtt	389
Mindösszesen	4640

Mindezek alapján azt emeltük ki, hogy *„az utcai szociális munkások és az önkéntesek regisztrációja alapján bebizonyosodott, hogy Budapesten*

OTTHONTALANUL... TÉGY AZ EMBERÉRT!

- több százan élnek az erdőkben kalyibákban
- több százan alszanak aluljárókban, pályaudvarokon
- több százan élnek elhagyott laktanyákban, gyárépületekben
- több százan alszanak kapubeugrókban, padokon, földön
- több százan húzzák meg magukat lakóépületek zugaiban

télen, mínusz 5 fokos hőmérsékleten is.

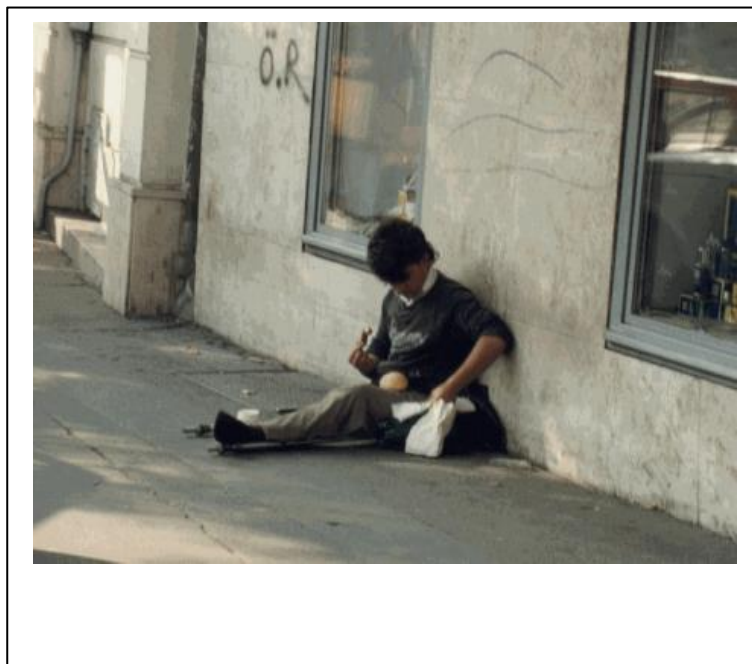
A fedél nélküli emberek 2005. évi regisztrációja alapján a Február Harmadika Munkacsoport szakértői becslése szerint Budapesten egy átlagos téli éjszaka

- közel 3000 ember alszik fedél nélkül Budapesten
- másik 1800 ember éjszakai menhelyeken tölti az éjszakát
- további 2800 ember átmeneti szállókon lakik

Összesen mintegy 8000 hajléktalan ember tartózkodik egy átlagos téli éjszaka Budapesten.

A fedél nélkül élő emberek 2005. évi regisztrációjának további eredményei:

- A korábbinál pontosabb képünk van arról, hogy hányan és hol töltik éjszakájukat fedél nélkül a városban
- Bebizonyosodott, hogy a jelenleginél sokkal több speciális, jól képzett és jól felszerelt utcai szociális munkásra lenne szükség csak a kapcsolattartáshoz is
- A regisztrációban részt vett önkéntesek közül többen is vállalták, hogy egy-egy lakókörzetben folyamatosan együttműködnek a jövőben a Menhely Alapítvánnyal az ott élő fedél nélküliek segítésében.”¹⁶

¹⁶ Győri Péter: [A fedél nélkül élők 2005. évi regisztrációja. Gyors összefoglaló \(ppt\)](#), Menhely-BMSZKI, 2005.03.

„TÚRHETETLEN ÉS TARTHATATLAN” – 2008. ÉVI REGISZTRÁCIÓ

Az első, 2005-ben lebonyolított közterületi számlálás eredményeinek részletes elemzése ugyan – megítélésem szerint – elmaradt, azonban így is a szervezők számára számos tanulsággal szolgált. E tanulságok alapján a 2008. évi regisztráció során a szervezők lényegében a 2005. évi regisztráció megismétlésére, lemásolása, annak javított változatára készültek (készültünk). Már az első közterületi számlálás során is megelőlegeztük, hogy itt nem csupán egy egyszeri akcióról, van szó, hanem egy hosszabb távú, vissza-visszatérő döntéstámogatási mérési eljárásról, melynek időközönkénti megismétlésére készülünk. A közterületi számlálás három évenkénti megismétlése elégségesnek, s egyben vállalhatónak, kivitelezhetőnek tűnt.

Kikre irányult a regisztráció?

Természetesen 2008-ban is az adott időpontban közterületen élő-alvó fedél nélküli emberek megszámlálására irányult a regisztráció. Az önkéntes „számláló biztosoknak” kiadott Útmutató szerint:

„Kiket regisztrálunk?

1. *Alap esetben:* minden közterületen (a) alvó, vagy (b) fekvő, vagy (c) ülő, de alváshoz készülődő embert regisztrálunk. (...)
2. *Ha egy-egy helyszínen többen alszanak, mindenkit külön-külön lapon kell regisztrálni. (...)*
3. *Alap esettől eltérően:* amennyiben olyan alvóhelyet találunk, amelyről megállapítható, hogy előző éjszaka még aludtak ott, és feltételezhető, hogy a következőkben fogják használni azt üres helyszíneként kell feltüntetni a regisztrációs lapon!
4. *Alap esettől eltérően:* ha valaki az alvóhelyére tart, annak környékén téblábol, vagy „szomszédol” és arra a kérdésre, hogy "Ön ma éjjel közterületen alszik?" igennel válaszol, ekkor megkérdezzük alvóhelye címét és azt regisztráljuk. Ilyen bemondás alapján csak azokat regisztráljuk, akikkel személyesen beszéltünk!”¹⁷

A 2005-ös útmutatáshoz képest csupán stiláris különbségnek tűnik, hogy 2008-ban az „alvóhelyükön tartózkodnak” helyett a pontosabbnak tűnő „minden közterületen (a) alvó, vagy (b) fekvő, vagy (c) ülő, de alváshoz készülődő embert” fordulat szerepelt, valójában azért ez a regisztrálandók körének némi kibővítését is jelenthette. Ennél tudatosabb döntés volt, hogy valahogyan terjedjen ki a regisztráció azokra is, akik „még” nincsenek a (közterületi) alvóhelyükön, de várhatóan aznap este közterületen fognak aludni. („Alap esettől eltérően: ha valaki az alvóhelyére tart, annak környékén téblábol, vagy „szomszédol” és arra a kérdésre, hogy "Ön ma éjjel közterületen alszik?" igennel válaszol, ekkor megkérdezzük alvóhelye címét és azt regisztráljuk. Ilyen bemondás alapján csak azokat regisztráljuk, akikkel személyesen beszéltünk!”¹⁸) Utóbbi kör regisztrációjánál ügyelni kellett arra is, hogy megkülönböztethetően legyenek az „alap esetben” regisztráltaktól, a későbbi összehasonlíthatóság, pontos értelmezés érdekében.

Mi volt a regisztráció célja?

A 2008. évi regisztráció esetében – a 2005. évi számlálás módszertani tanulságainak a levonása alapján - a korábbinál is fontosabb célként jelent meg az ilyen helyzetben lévő emberek számának

¹⁷ Fedél nélkül élő emberek 2008. évi „népszámlálása”, Gyakorlati útmutató a „számláló biztosoknak”.

¹⁸ U.ott.

minél jobb megállapítása, becslése. Továbbra is cél maradt a közvélemény (és természetesen a különböző operatív döntéshozók) minél jobb tájékoztatása. Ezen a téren azonban sokkal visszafogottabb célként jelent meg a „lakosság széles körű mozgósítása”, bár természetesen megmaradt az önkéntes számláló biztosok toborzásának intenzív kommunikálása.

Egyben megjelent egy újabb kiemelt cél is: „A 2008. évi számlálás további célja, hogy elérjük: 2011-ben, a hivatalos hazai és Európai Unió teljes körű népszámlálás terjedjen ki a fedél nélküli emberekre is, mert ők is teljes jogú polgárai a közösségnek.”¹⁹ Ehhez érdemes felidézni, hogy ekkor már Magyarország az Európai Unió teljes jogú tagja volt, az Unió minden tagállamában készültek a 2011-es népszámlálásra, ráadásul úgy, hogy abból ne maradjanak ki a fedél nélkül élő/alvó emberek sem.²⁰

¹⁹ Hányan élnek fedél nélkül? Meghívó sajtóbeszélgetésre, 2008.01.

²⁰ Az a cél, hogy a fedél nélküli emberek ne maradjanak ki a készülődő európai népszámlálásokból, szorosan összefüggött azzal is, hogy 2007-ben az Európai Parlament kiadott egy Nyilatkozatot, melyben a közterületi hajléktalanság megszüntetésének a célját tűzte ki 2015-re – s ezzel kapcsolatos teendőket fogalmaztak meg a Tanács, a Bizottság és ezen keresztül a tagállamok számára. „Írásbeli nyilatkozat az utcai hajléktalanság felszámolásáról

Az Európai Parlament, tekintettel eljárási szabályzata 116. cikkére,

A. mivel a hajléktalanság problémáját az EPSCO tanács 2005-ben prioritásként határozta meg, és mivel kiemelt kérdésnek számít az Unió szociális védelmi és társadalmi integrációs stratégiájának „aktív integrációra” irányuló komponense keretében,

B. mivel a megfelelő lakáshoz való hozzáférés alapvető emberi jog, és szálláshely rendelkezésre állása gyakran az első lépés a megfelelő és fenntartható lakásmegoldás felé olyan emberek számára, akik különösen nagy szegénységben és társadalmi elszigeteltségben élnek,

C. mivel minden télen EU-szerte emberek válnak a fagyhalál áldozataivá a szükségszálláshelyek és a hajléktalanok szükségleteit ellátó gondozó szolgálatok hiánya miatt,

D. mivel az utcai hajléktalanság a hajléktalanság legszembetűnőbb formája, amelyet csak szélesebb körű holisztikus stratégia keretében lehet tartósan felszámolni,

E. mivel az Európai Parlament ebben az évben már kétszer szólított fel a hajléktalanság felszámolására irányuló sürgős cselekvésre,

1. felhívja a Tanácsot, hogy jusson megállapodásra olyan európai uniós elkötelezettség tekintetben, amely az utcai hajléktalanságnak 2015-ig való felszámolására irányul;

2. felhívja a Bizottságot, hogy dolgozza ki a hajléktalanság európai keretmeghatározását, gyűjtsön összehasonlítható és megbízható statisztikai adatokat, és évente tájékoztasson arról, hogy az EU tagállamai mit tettek a hajléktalanság felszámolásáért és milyen eredményeket értek el;

3. sürgeti a tagállamokat, hogy szélesebb körű hajléktalansági stratégia részeként dolgozzanak ki „téli vészhelyzeti terveket”;

4. utasítja elnökét, hogy továbbítsa e nyilatkozatot az aláírók nevével együtt a Tanácsnak, a Bizottságnak és a tagállamoknak.”

Forrás: Európai Parlament: [Az utcai hajléktalanság felszámolása Az Európai Parlament nyilatkozata az utcai hajléktalanság felszámolásáról, 2008.04.](#)

A hazai KSH számára ez egy új, nem könnyen végrehajtható kihívás volt, melyhez intenzív segítségünket, módszertani tanácsainkat kérték (és kapták).

A regisztráció eszközei, módszere

A regisztráció 2008-ban is alap esetben kontaktus nélkül, szemrevételezéssel történt, a fedél nélküli emberek alvóhelyén. Az alap esettől eltérően ez kiegészült azoknak a regisztrálásával is, akik nem tartózkodtak az alvóhelyükön, de – kontaktus felvételét követően – úgy nyilatkoztak, hogy aznap közterületen fognak aludni. 2008-ban is egy rendkívül egyszerű *Regisztrációs lapot* kellett kitölteniük az önkénteseknek a regisztráció pontos időpontjáról, a helyszínről, a regisztrált neméről és becslált életkoráról.

2008-ban is – a 2005. évi regisztráció nyomdokain haladva - számláló körzetekre osztottuk Budapest egész területét. Budapest teljes területe 525 km². Ez azt jelenti, hogy ha 1 km²-es számláló körzetekre osztanánk a város területét, akkor a regisztrációhoz – mivel minden körzetben egy-egy regisztrátor párossal kalkulálunk - mintegy ezer önkéntes számlálóra lett volna szükség. Vagyis a „teljes bejárás” bizonyosan nem volt kivitelezhető a város területét és a számlálók várható számát figyelembe véve. Ezért szükség volt egy megbízható mintavételre.

Budapest Hungária körúton belüli területe (Bel-Budával kiegészítve) 37 km², ezen a területen a közutak hossza 546 km. Mivel ez a terület minden szempontból egy jól körül határolható, mindenki számára jól értelmezhető része a városnak, valamint – a tapasztalatokon túl - a különböző rendelkezésünkre álló adatbázisokból megbízhatóan tudtuk, hogy ezen a területen jelentős számban élnek fedél nélkül emberek, ezért úgy döntöttünk, hogy *ezen a területen teljes körű számlálást* végzünk. Vagyis felosztottuk a város ezen területét kb. 1 km²-es körzetekre, ez átlagosan kb. 15 km közút bejárását tette szükségessé körzetenként, s minden körzetbe küldtünk számláló biztosokat. A számláló körzetek kialakításánál figyelembe vettük a közigazgatási határokat – annak érdekében, hogy az eredmények a szintén mindenki számára közérthető kerületi szinten is értelmezhetőek legyenek -, vagyis egyik számláló körzet sem lépte át az adott kerület határát. Ily módon a Hungária körúton belüli területen **35 db számláló körzet** kialakítására került sor.

Mivel az egyik legnagyobb problémát azoknak a többszöri számlálásoknak a veszélye jelenti Budapesten, amikor egy-egy nagyobb csomópontban lévő aluljáró 2-3 kerület, illetve számláló körzet határán fekszik, s ugyanakkor igen sok fedél nélküli ember éppen ezekben az aluljárókban aludt éjszakánként, ezért külön leválasztottuk a számláló körzetekről a területen lévő nagyobb, forgalmasabb aluljárókat és vasúti pályaudvarokat (**41 aluljáró és 4 főpályaudvar**). Ezeket külön számláló biztosokra bíztuk.

regisztrátor1:		regisztrátor2:		lapszám: 	
.....					
 		bejárási körzet száma		☐ alvóhelyén lévő hajléktalan ember	
 		nap		☐ nem az alvóhelyén lévő hajléktalan ember	
 		óra		☐ üres helyszín	
 		perc			
.....kerület..... utca.....házsza					
☐ férfi ☐ nő ☐ nem tudja		a helyszín bővebb leírása:			
☐ KOR: ☐ nem tudja					
 		maximum →		alvóhely címe:	
← minimum 					
Az „Ön hajléktalan-e?” kérdésre adott válasz ☐ igen ☐ nem ☐ nincs válasz					
Alvóhely címe <u>csak</u> a nem alvóhelyén talált (és kérdezett) hajléktalan ember esetén:					

Budapesti számlálás

Előszámítások az önkéntes számláló biztosok szükséges számára vonatkozóan – a budapesti közterületi számlálás lebonyolításához (2008)						
Kerület	Terület km ²	Körzetek száma (db)	Szükséges regisztrátorok száma (fő)	Körzetek száma (db) korrigált	Szükséges regisztrátorok száma (fő) korrigált	Utak hossza (km)
Hungária körúton belül						
I.	3,41	3	6	3	6	59
V.	2,59	3	6	3	6	47
VI.	2,38	3	6	3	6	35
VII.	2,09	3	6	3	6	35
VIII.	6,85	5	10	5	10	70
XIII./a	6	5	10	5	10	70
XIV./a	2,5	3	6	3	6	40
IX./a	4	3	6	3	6	70
XI./a	3	3	6	3	6	50
II./a	2	2	4	2	4	30
III./a	2	2	4	2	4	40
Hungária körúton belül együtt	36,82	35	70	35	70	546
Hungária körúton kívül						
II./b	34,34	17	34	14	28	255
III./b	37,69	19	38	16	32	261
IV.	18,82	9	18	9	18	141
IX./b	8,53	4	8	4	8	20
X.	32,5	16	32	15	30	210
XI./b	30,47	15	30	15	30	250
XII.	26,67	13	26	12	24	178
XIII./b	7,44	4	8	4	8	71
XIV./	15,63	8	16	8	16	167
XV.	26,95	13	26	13	26	190
XVI.	33,52	17	34	17	34	319
XVII.	54,83	27	54	25	50	385
XVIII.	38,61	19	38	19	38	334
XIX.	9,38	4	8	4	8	140
XX.	12,18	6	12	6	12	165
XXI.	25,75	13	26	13	26	223
XXII.	34,25	17	34	17	34	260
XXIII.	40,78	20	40	20	40	140
Hungária körúton kívül együtt	488,34	241	482	231	462	3709
Budapest összesen	525,16	276	552	266	532	4255

Budapest Hungária körúton kívüli területe 488 km², ezen a területen a közutak hossza: 3709 km. Ezt a területet kb. 2 km²-es számláló körzetekre osztottuk, itt is figyelembe véve a közigazgatási (kerületi) határokat, valamint a terület jellegét (beépítettség, utcahálózat hossza). Ily módon egy-egy

regisztrátor párosnak egy-egy körzetben itt is átlagosan 15 km közutat kellett bejárnia (ezen a területen a közutak átlagos sűrűsége jóval kisebb, mint a belső területeken). Az említett szempontok szerint *231 db számláló körzet* kialakítására került sor a Hungária körúton kívüli területen. Azonban ezen a területen számos olyan körzet is található, ahol a körzet egész(!) területe zárt ipari övezet (pl. a Ferihegyi repülőtér), vagy olyan mezőgazdasági terület (szántó), ahol még rejtőzködve sem él senki. Elsősorban a város határán, összesen 51 db ilyen számláló körzetet találtunk. Ezeket a körzeteket kivettük a számlálásból, ide nem küldtünk számláló biztosokat. A fennmaradt 180 számláló körzetből további 7 db olyan körzetet is elkülönítettünk, melyek területe 90 % felett erdő, mivel azzal az ígérettel bírtunk, hogy ezek bejárását a parkerdő gazdaság emberei segítik majd terepjáró gépkocsikkal.

A Hungária körúton kívüli területen *fennmaradó 173 számláló körzetből* egyszerű véletlen mintát vettünk. A véletlenszerű kiválasztást az önkéntes számlálók megérkezése előtt hajtottuk végre, véletlenszám-generátor segítségével, felkészülve arra, hogy a kiválasztott első egy, kettő, három, négy stb. számláló körzet lesz majd bejárva.

Ezzel a mintaválasztási módszerrel a 2005. évi számlálást követő „szakértői becslésnél” megbízhatóbb, korrekt statisztikai becslést lehetett végrehajtani: azt lehet megmondani, hogy – a bejárt körzetek számának, és az ott élő fedél nélküli emberek számának (mért átlagának és szórásának) a függvényében – 95 %-os valószínűséggel minimálisan hány ember él fedél nélkül a Hungária körúton kívüli területen összesen.²¹

A regisztráció szervezése – önkéntesek részvétele

A 2008. évi közterületi regisztráció szervezője a korábbihoz hasonlóan a Február Harmadika Munkacsoport volt, leginkább a Menhely Alapítvány és a BMSZKI erőforrásaira támaszkodva.²² Az önkéntes számláló biztosok toborzása több irányban indult el. Először tájékoztattuk a sajtót a számlálás céljáról, módjáról, idejéről és kértük, hogy ennek közvetítésével segítsék a lehetséges önkéntesek jelentkezését. A toborzáshoz a számlálásra történő *Felhívás* részletes szövegét megküldtük az IWIW közösségi hálózaton keresztül számos ismerősnek, valamint emailben a különböző szerkesztőségeknek, budapesti hajléktalanellátó és egyéb szociális szervezeteknek, önkormányzatoknak, szociális munkás és szociálpolitikus képzésben résztvevő hallgatói csoportoknak. Toborzó plakátok („Macis plakátok”) lettek kihelyezve az egyetemeken, valamint a hajléktalan embereket befogadó ún. átmeneti szállókban.

A regisztrációról előzetesen több tucat sajtó orgánumban adott hírt. Nem kellett előre bejelentkezni, visszajelezni, de nyitottunk egy email címet (februar.harmadika@yahoo.com), melyen az előzetesen érdeklődők, tájékozódni kívánók jelentkezhetek, ezen keresztül válaszolhattunk előzetes kérdéseikre.

²¹ A mintaválasztás módszerének kialakításához előzetes próbaszámításokat végeztünk a 2005. évi regisztráció adatai alapján (N = 623) és a 2007. évi február 3-i budapesti adatfelvétel kerületsoros adatai alapján (N = 1260). Az egyszerű eljárás kialakítása során *Csanádi Gábor* nyújtott módszertani segítséget.

²² A Február Harmadik Munkacsoport részéről a szervezők ekkor: *Gróf András* - Twist Olivér Alapítvány, *Gurály Zoltán* - Menhely Alapítvány, *Fehér Boróka és Pelle József* – BMSZKI, valamint *Győri Péter* – Menhely Alapítvány, Fővárosi Önkormányzat-BMSZKI. A szervezés, lebonyolítás számos szociális segítő és önkéntes aktív közreműködésével valósult meg.

„Tűrhetetlen és tarthatatlan,

hogy emberek sokasága fedél nélkül, otthontalanul alszik minden nap Budapest közterületein.”

Ne csak beszélj erről, tegyél is ennek megszüntetéséért!

FEDÉL NÉLKÜLIEK "NÉPSZÁMLÁLÁSA" - ÖNKÉNTESK TOBORZÁSA

2008. február 2-áról (szombat) 3-ára (vasárnap) virradóan, 3 év után ismét kísérletet teszünk, hogy hiteles képet kapjunk arról, hány embertársunk alszik városunk, Budapest közterületein. Ismételt kísérletünket külföldi megfigyelők is nyomon követik, annak érdekében, hogy a 2011-es EU népszámlálás kiterjedhessen a fedél nélkül élő emberekre is.

Sok-sok önkéntes "számláló biztost" várunk február 2-a 16 órára a BMSZKI Nagytermébe (XIII. Dózsa György út 152.), hogy segítségükkel a számlálást végrehajthassuk.

Az önkéntesek körében várjuk mindazon szocmunkás és szocpolos (jelenlegi és volt) hallgatókat, hallgató párokat, akik vállalkoznak arra, hogy február 2-án éjszaka „számláló biztosként” a város egy-egy megadott körzetét végig járják – mintegy kb. 3 órás speciális „terepgyakorlatként”!

Bővebb információ a <http://www.bmszki.hu/regisztracio> oldalon.

Gyere és add tovább!”

FELHÍVÁS

Fedél nélkül élő emberek 2008. évi „népszámlálása”

A fedél nélkül élő emberek 2005. évi első „népszámlálása”-ból tudjuk, hogy egy átlagos téli éjszaka közel 3000 ember alszik fedél nélkül Budapesten, másik 1800 ember éjszakai menhelyeken tölti az éjszakát, további 2800 ember átmeneti szállókon lakik. Összesen mintegy 8000 hajléktalan ember él Budapesten.

Az önkéntes „népszámlálók” munkája alapján bebizonyosodott, hogy Budapesten több százan élnek az erdőben kalyibákban, több százan alsznak aluljárókban, pályaudvarokon, több százan élnek elhagyott lakanyákban, gyárépületekben, több százan alsznak kaszubszögökben, padokon, földön, több százan húzzák meg magukat lakóépületek rugáiban télen, mínusz 5 fokban hőmérőnél is.

A fedél nélkül élő emberek „népszámlálását” három évente megismétljük.

A 2008. évi számlálás egyik célja, hogy elérjük:

2011-ben, a hivatalos hazai és Európai Unió teljes körű népszámlálás terjedjen ki a fedél nélküli emberekre is, mert ők is teljes jogú polgárai a közösségnek.

Ha úgy gondolja, hogy önkéntes „számláló biztosként”

– egy február 2-a (szombat) és február 3-a (vasárnap) közötti éjszakai séta, vagy kerékpározás keretében –

Ön is hozzájárulna a fedél nélkül élők tényleges számának a megismeréséhez, akkor

jöjjön el

2008. február 2-án 16 órára a

BMSZKI Nagytermébe!

XIII. Dózsa György út 152.

Ezzel hozzájárulna ahhoz is, hogy megtámadhatatlan érvekkel kiállhassunk amellett, hogy tűrhetetlen és tarthatatlan, hogy emberek sokasága fedél nélkül, otthontalanul alszik minden nap abban a városban, ahol Ön is lakik.

Február Harmadika Munkacsoport
Györi Péter Gurály Zoltán
Gróf András Pelle József
Fehér Boróka

Bővebb információk megtalálhatóak:

a www.menhely.hu, vagy a www.bmszki.hu honlapokon,
vagy írjon a gyori_peter@yahoo.com, februar.harom@yahoo.com email címre.

HAJLÉKTALAN SZÁMLÁLÁS

Szeretnél betekintést nyerni az utcán élő emberek életébe?

Hogyan lehet mínusz 10 fokban egy szál pokróccal aludni?

Gyere el február 2-án, szombaton, segíts megszámolni hány honfitársunk alszik a közterületen egy átlagos téli éjszakán!

BŐVEBB INFORMÁCIÓÉRT LÁSD
WWW.BMSZKI.HU/REGISZTRACIO

Budapesti számlálás

Az önkéntes számláló biztosokat közvetlenül a regisztrációt megelőzően, február 2-án délután vártuk, a felkészítésre és indításra.

E széleskörű önkéntes toborzással együtt, fontos eltérés a 2005-ös regisztrációhoz képest, hogy 2008-ban már nem kísérleteztünk a regisztráció olyan formáival, mint az email-en, illetve telefonon keresztüli bejelentések lehetősége, miközben nagyobb hangsúlyt kapott az utcai segítő szolgálatok által nyilvántartott alvóhelyek önkéntesek általi felkeresése. (Az utcai szolgálatok 2008-ban külön nem vettek részt a regisztrációban, viszont időben párhuzamosan felvették a standardizált F3-kérdőíveket az általuk felkeresett ügyfelektől.) Vagyis 2005-höz képest a széleskörű lakossági mozgósítás sokkal alacsonyabb intenzitással valósult meg.

A regisztráció lebonyolítása – eredmények

2008 február 2-án 18 óráig a BMSZKI Dózsa György úti Nagytermében minden regisztrátor (páros) kapott egy dossziét, az *Útmutató* szövegével, a számláló biztosokat támogató operátornak és a Menhely Diszpécser Szolgálatának a telefonszámával, a *Regisztrációs lapokkal*, a körzet *térkép szelvényével*, tollal. A kiadott térképszelvényeken előre be lettek jelölve a fedél nélküli emberek által használt ismert helyszínek (a Menhely Alapítvány Diszpécser Szolgálat és az utcai szociális munkás szolgálatok összegyűjtött adatai alapján), annak érdekében, hogy ezzel segítsük a számlálók munkáját (de, felhívtuk a figyelmüket, hogy ne csak ezeket a helyszíneket keressék fel). A regisztrátorok közös tájékoztatására, felkészítésére február 2-án délután (az indulást megelőzően) került sor, ahol választ kaptak kérdéseikre, megkapták a további szükséges gyakorlati információkat, s sor került a körzetek kiosztására.

Először kiosztottuk a 35 db Hungária körúton belüli körzetet, valamint a 4 főpályaudvart és 41 db forgalmas aluljárót tartalmazó külön helyszínlistákat. Ezt követően a megjelent és folyamatosan érkező önkéntes regisztrátoroknak kiosztottunk a Hungária körúton kívüli 173 körzetből véletlenszám-generátorral kiválasztott 33 számláló körzetet. (Plusz 3 erdős körzetet a Pilisi Parkerdő munkatársai jártak be.) Maga a regisztráció február 2-a, szombat 18h és vasárnap 08h

A kitöltött regisztrációs lapokat, számláló körzeti térképeket, a bejárt útvonallal másnap, vasárnap délután kellett visszahozniuk az önkénteseknek. Az önkéntesek minden számláló körzetből visszaérkeztek és hiánytalanul visszahozták a kitöltött dokumentumokat. Az útvonalak térképen történt bejelölése és a személyes beszámolók szerint a számlálók döntő többsége 100 %-osan bejárta az adott körzet útvonalait, legalább 2-3 órát töltött bejárással. Végeredményben a Hungária körúton belüli területen minden egyes számláló körzet alaposan be lett járva, *35 körzet, plusz az aluljárók,*

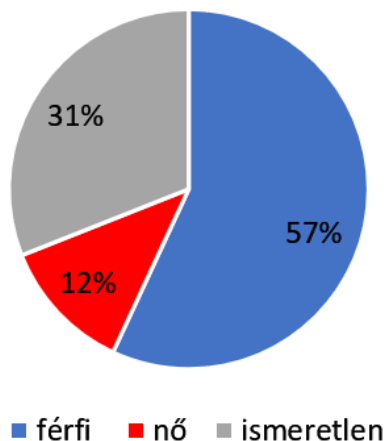
OTTHONTALANUL... TÉGY AZ EMBERÉRT!

főpályaudvarok, a Hungária körúton kívüli területen 36 véletlenszerűen kiválasztott körzet lett bejárva (a Pilisi Parkerdő erdészei által bejárt körzetekkel együtt).

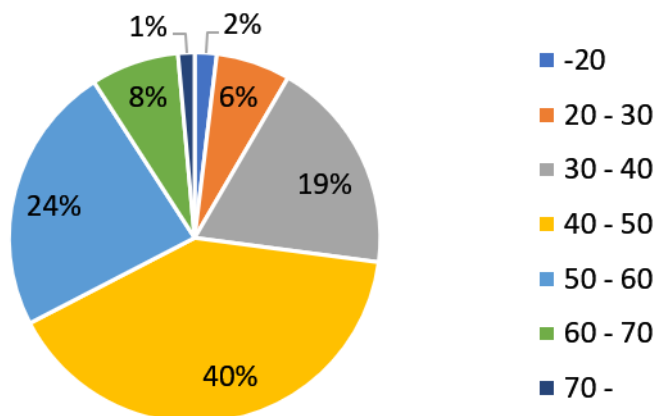
A regisztrátorok *a Hungária körúton belül összesen 289 látható helyen élő fedél nélküli embert számoltak össze, a Hungária körúton kívül – a kiválasztott 36 körzetben – összesen 149 látható helyen élő fedél nélküli embert találtak.* A Hungária körúton belül egy-egy (1 km²-es) számláló körzetben átlagosan 8 fedél nélküli embert, a Hungária körúton kívül egy-egy (2 km²-es) számláló körzetben átlagosan 4 fedél nélküli embert találtak. (A körzetek átlagának szórása a belső területen 5, a külső területen 6 volt, a standard hiba 95 %-os valószínűségi szinten mindkét területen 2 volt.) Ez azt jelentette, hogy 95 %-os valószínűséggel meg lehetett állapítani, hogy a Hungária körúton kívüli területen minimum 384 fedél nélküli ember, maximum 1066 fedél nélküli ember él.

Vagyis Budapest egész területén 2008. február 2-áról 3-ára virradó éjszaka összesen minimum (289 + 384) 673 ember, maximum (289 + 1066) 1355 ember aludt látható helyen, közterületen.

Regisztrált fedél nélküli emberek nemek szerinti megoszlása 2008 februárjában (%)

Regisztrált fedél nélküli emberek korcsoportok szerinti megoszlása 2008 februárjában (%)

Az eredmények kommunikációja

Az így kapott számszerű eredmények értelmezése érdekében – a 2005-ös számláláshoz hasonlóan – megpróbáltuk ezeket más mérések eredményeivel összevetni, figyelembe véve, hogy az egyes mérések célja, módszere jelentősen eltért egymástól („körte és alma probléma”).

A 2008. évi regisztráció és az utcai szolgálatok 2008. évi nyilvántartása szerinti helyszínek

A 2008. évi regisztráció során az önkéntes számláló biztosok a bejárt 71 körzetben összesen 438 látható helyen alvó fedél nélküli embert regisztráltak. A város minden kerületében működő utcai szolgálatok előzetesen eljuttatták hozzánk a nyilvántartásukban szereplő „helyszín-listákat”, összesen 382 helyszínről (de a 23 kerület közül 8 kerületből nem érkeztek adatok). E listák alapján hozzávetőlegesen megállapítható volt, hogy egy-egy helyszín átlagosan kb. 2 fedél nélküli emberrel való kapcsolatot jelent. Eszerint a 382 helyszínen összesen kb. 760 fedél nélküli emberrel tartottak kapcsolatot a szolgálatok. Ez nagyjából éppen megfelel az általunk mért sokaság alapján minimálisan becsült létszámnak.

Azonban a tényleges összehasonlítást jelentősen korlátozza, hogy

- Az utcai szolgálatok 1/3-a nem szolgáltatott adatokat
- Az utcai szolgálatok adatai a helyszínek számára vonatkoztak, nem az emberek számára
- Az utcai szolgálatok adatai között (kérésünk ellenére) lehettek „nem aktív”, régebbi helyszínek
- Az utcai szolgálatok helyszínei között jelentős számban voltak nem (látható) közterületi helyszínek (erre még visszatérünk)
- Az utcai szolgálatok helyszínei nem korlátozódtak az „éjszakai alvóhelyekre”, hanem tartalmazták a nappali tartózkodási helyeket is
- Az utcai szolgálatok helyszín-adatai (még az „aktív helyszín” listák is) egy-egy időperiódus – egy-két hét, hónap – halmozott adatait tartalmazták, míg a regisztráció egyetlen este, éjszaka adatait mutatja

Mindezek miatt az időben egymáshoz nagyon közeli két adatsor (januári helyszín-listák, februári regisztráció) érdemben nem hasonlítható egymással össze, legfeljebb azt a hipotézist fogalmazhatjuk meg, hogy az önkéntes regisztrátorok legalább annyi, de inkább több fedél nélküli embert regisztráltak egy éjszaka alatt, mint ahány fedél nélküli, illetve látható helyen tartózkodó fedél nélküli embert ismertek az utcai szolgálatok.

A 2008. február 3-i regisztráció és az utcai szolgálatok február 3-i adatfelvétele

A 2008-as önkéntes regisztrációval párhuzamosan az utcai szolgálatok a város egész területén összesen 1189 közterületen tartózkodó hajléktalan embertől kérdezték le az akkori Február Harmadika kérdőívet (ez a kérdőíves adatfelvétel az egyszerű regisztrációtól lényegesen eltérő módszer).²³ Az 1189 fős lélekszám nagyjából megegyezik a regisztráció által mért sokaság alapján becsülhető lélekszám (kerekítve 700 – 1400 fő) középértékének.

²³ A Február Harmadika kérdőíves adatfelvételben Budapesten kívül 13 vidéki város is részt vett 2008-ban is, ahol az utcai szolgálatok szintén több száz fedél nélküli emberről gyűjtöttek információkat: Debrecen (253), Pécs (201), Miskolc (194), Szeged (194), Győr (94), Tatabánya (89), Székesfehérvár

Az összehasonlítás korlátai azonban részben ugyanazok, melyeket az előző összehasonlítás kapcsán felsoroltunk (az utcai szolgálatok ekkor is a saját nyilvántartásaik alapján dolgoztak). Ennél azonban sokkal fontosabb, tartalmi eltérésre is felhívta a figyelmet a két számbevétel összevetése: az utcai szolgálatok adatfelvételéből rendelkezésünkre álló számos konkrét helyszín alapján megállapíthattuk, hogy a szolgálatok által nyilvántartott helyszínek egy jelentős része, mondhatni nagy többsége olyan rejtett, vagy zárt területen van, melyekkel az utcán, közterületeken közlekedők, vagy akár a regisztrátorok nem, vagy alig találkozhattak.

Az utcai szolgálatok által megkérdezettek – néhány helyszín		
hétvégi ház bérház lépcsőháza utca melletti erdő út mentén nagy sátor háztető, tizediken, emelet (lift, ház). Buszokon utazgat egész éjjel Csapó u-i lépcsőházak Csepel művek Derék u. 38. lépcsőháza Kiserdő sátor Klinikák területén Likócs horgásztanya Millenáris park melletti focipálya Mátyásföldi repülőtérnél Pince Profi áruháznál, egy ltp-i lépcsőházban Sportpálya Víztorony bakter ház barlang beton bunker camping területe fólia sátor elektromos kapcsoló ház elhagyatott viskó elhagyott gazdasági épület elhagyott ház elhagyott üres romos épület	fabódé favikkendház fűtetlen bódé fűtésakna góliát szálló kukatároló kukatároló lépcsőház nagybani piac parkolója lakókocsi reptér melléképület régí újságosbódé szennyvíztisztító bódé szerszámos kamra titkos zug vagon volt Máv laktanya volt Tüzép telepen volt orosz laktanya volt vízügyi épület váltározó zsidó temető autópálya melletti erdő Bécsi úti Plaza melletti erdőben. Csepeli temető melletti erdő bozótos campona mögött erdős rész erdő szép juhászné étteremnél erdő sátor gyáli erdő illatos-gyáli sarok erdő	kőbánya-kispest erdő Nagyerdő Temető melletti erdő CS.Á.O. mögött Domb Erzsébet kórház Faraktár u.-i híd alatt garázs között Művház mögött Nagyállomás híd alatt Pataki híd alatt. Rákos patak híd alatt. Régí híd lábánál Shell kút mögött Széchenyi lépcső alatt autóbusz végállomás mögötti büfé mellett bankautomata mellett csarnok oldala dunapart fal mellett bokrok alatt felüljáró alatt halászbástya alatt kapubeugró konténer mellett megyeri patak molnár sziget obi áruház mögött otp pénzváltó helyiség pláza mögött épített sátor szilas patak partja sátorszerű tákolmány viskó trafóház mellett

(83), Nagykanizsa (59), Nyíregyháza (59), Dunaújváros (56), Kecskemét (51), Zalaegerszeg (43), Szolnok (29).

Akárcsak 2005-ben, 2008-ban is megpróbáltuk bevonni a regisztrációba a hajléktalanok nappali melegedőit is egyfajta utólagos „visszaellenőrzés” érdekében. A nappali melegedőket felkereső emberekről egy olyan *Adatlap* lett kitöltve, melyen az lett rögzítve, hogy 2008. február 3-áról február 4-ére virradóan hol töltötte az illető az éjszakát. Ennek feldolgozása során a nappali melegedőkben válaszadó 2361 ügyfél közül 567 ügyfél (24%) esetében lehetett biztonsággal megállapítani, hogy közterületen töltötte ezt az éjszakát, s közülük 236 fő esetében (41%) volt ez *látható közterületen*, 336 fő esetében (59%) ez valamilyen *rejtett közterületi helyszín* volt. Ez a visszamérés konkrét számbeli becslésre ugyan nem alkalmas, de a jelenség nagyságrendjére mindenképpen felhívja a figyelmet. És akkor még nem is szóltunk azokról a „rejtőzködő” fedél nélküli emberekről, akiknek sem az utcai szolgálatokkal nincs kapcsolata, sem a nappali melegedőket nem veszik rendszeresen igénybe, s az önkéntes számlálók sem találkoznak velük.

Mindez egyrészt arra hívja fel a
figyelmünket, hogy a regisztráció
eredményeit a fedél nélkül
élőknél is szűkebb körre, *a
látható helyen fedél nélkül élő
emberek* számára nézve
értelmezzük, másrészt arra hívja
fel a figyelmünket, hogy a segítő
szolgáltatások szervezése során
különös figyelmet kell
fordítanunk a „klasszikus
közterületen” élők mellett *a
„rejtett zugokban”* élők nagy
csoportjára is.

Melegedős adatlap (F3 kérdéshez)																																																																																											
Intézmény (kód): 1. Melyik évben, melyik hónapban, melyik napon született? Kérjezd meg a nevét, és jegyezd fel (karikázd be a betűsorban) a név első tagjának, alatta pedig a második tagjának az első karakterét! (Pl.: Tóth Béla = tb; Szabó Éva Gizella = sé; Ara-Kovács Zsolt = az ;) <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; font-family: monospace; font-size: 0.8em;"> <tr> <td style="width: 10%;">1. karakter</td> <td>a</td><td>á</td><td>b</td><td>c</td><td>d</td><td>e</td><td>f</td><td>g</td><td>h</td><td>i</td><td>j</td><td>k</td><td>l</td><td>m</td><td>n</td><td>o</td><td>ó</td><td>ö</td><td>ő</td><td>p</td><td>q</td><td>r</td><td>s</td><td>t</td><td>u</td><td>ú</td><td>ü</td><td>v</td><td>w</td><td>x</td><td>y</td><td>z</td> </tr> <tr> <td>2. karakter</td> <td>a</td><td>á</td><td>b</td><td>c</td><td>d</td><td>e</td><td>f</td><td>g</td><td>h</td><td>i</td><td>j</td><td>k</td><td>l</td><td>m</td><td>n</td><td>o</td><td>ó</td><td>ö</td><td>ő</td><td>p</td><td>q</td><td>r</td><td>s</td><td>t</td><td>u</td><td>ú</td><td>ü</td><td>v</td><td>w</td><td>x</td><td>y</td><td>z</td> </tr> </table>																										1. karakter	a	á	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	ó	ö	ő	p	q	r	s	t	u	ú	ü	v	w	x	y	z	2. karakter	a	á	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	ó	ö	ő	p	q	r	s	t	u	ú	ü	v	w	x	y	z
1. karakter	a	á	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	ó	ö	ő	p	q	r	s	t	u	ú	ü	v	w	x	y	z																																																											
2. karakter	a	á	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	ó	ö	ő	p	q	r	s	t	u	ú	ü	v	w	x	y	z																																																											
Hol töltötte a vasárnapi hétvére virradó éjszakát? ☐ közterületen: kertület, Utca, ... házzám: helyszín leírása: ☐ szállón ☐ lakás, ☐ nem emlékszik, ☐ nincs válasz																																																																																											

A 2008. február 3-i regisztráció és a 2005. február 3-i regisztráció

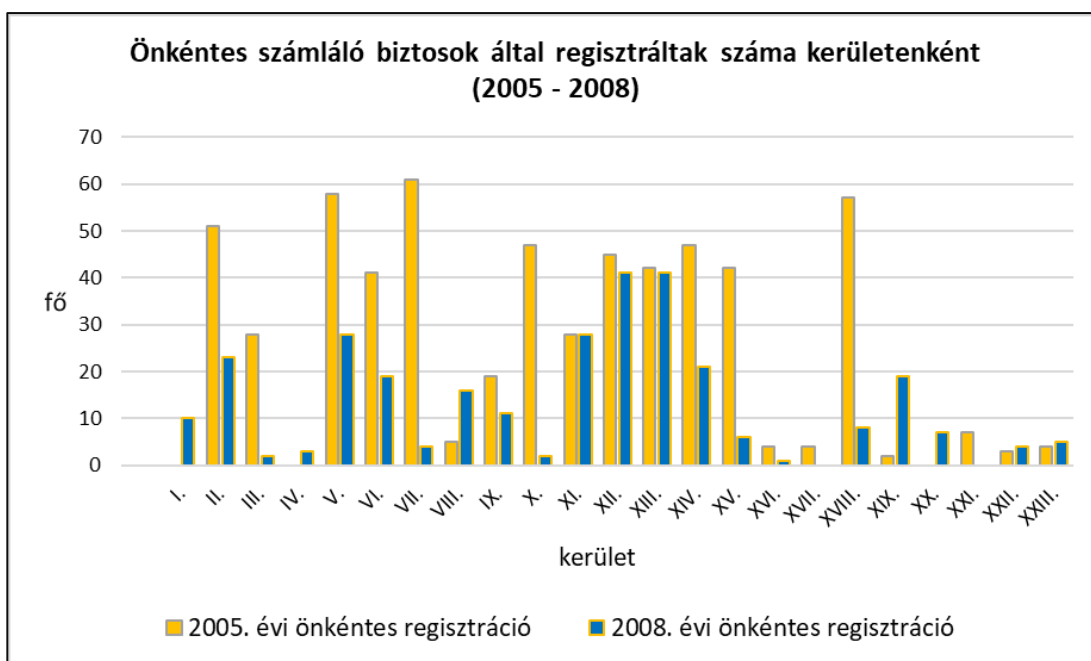
A 2005. évi regisztráció során a regisztrátorok *49 körzet bejárása során 595 fedél nélküli embert* regisztráltak, míg a 2008. évi regisztráció során az önkéntes számláló biztosok *a bejárt 71 körzetben összesen 438 látható helyen alvó fedél nélküli embert* regisztráltak. Ugyanakkor 2005-ben az utcai szociális segítők is az önkéntesekkel párhuzamosan regisztráltak *626 főt* (látható és nem látható helyeken), míg 2008-ben az utcai szociális segítők – nem az egyszerűbb regisztráció, hanem az F3-as kérdőív lekérdezésével – *1189 fedél nélküli embert* értek el ebben az időszakban Budapesten. Utóbbi eltérésben azonban jelentősen közrejátszott az, hogy időközben megnőtt a városban működő utcai szolgálatok száma.

E két – 3 év különbséggel végrehajtott – mérés összehasonlítását azonban jelentősen korlátozzák a következők: A 2005. évi regisztráció során a város teljes területét 134 körzetre osztottuk (szemben a 2008. évi 266 körzettel), vagyis 2005-ben egy-egy körzet átlagosan kétszer akkora területet jelentett, mint 2008-ban. Ezeket a nagy területeket a számlálók teljes mértékben nem voltak képesek bejárni (éppen ezért csökkentettük a körzetek méretét, növeltük számukat).

A 2005. évi regisztráció során a 134 körzetből bejárásra 49 számláló körzet lett kiválasztva, azonban ez többnyire a számlálók „igényei” szerint történt, mely nem fedte le a Hungária körúton belüli terület egészét sem, s e területen kívül a kiválasztás nem követett zárt, véletlenszerű mintaválasztást. Ezért a 2005. évi regisztrációnál a mérési eredményekből nem is lehetett statisztikai becslést végezni, csak

ún. „szakértői becsléssel” lehetett a mérési eredményekből a fedél nélkül élő emberek minimális számára feltételezést megfogalmazni.

Az önkéntesek, illetve az utcai szolgálatok által végrehajtott regisztráció különbözőségei miatt a *látható helyen alvó fedél nélküli emberek* számát inkább az önkéntes számláló biztosok regisztrációja mutathatja. Ha az önkéntes számláló biztosok által egy-egy kerületben 2005-ben, majd 2008-ban regisztrált látható fedél nélküliek számát megpróbáljuk összehasonlítani, akkor – többek között – azt találjuk, hogy egyes kerületekben (II., III., V., VI., VII., X., XIV., XV., XVIII.) jelentősen lecsökkent a regisztrált, látható fedél nélküliek száma, miközben más kerületekben (XI., XII., XIII., XXII., XXIII.) nagyjából változatlan maradt, néhány kerületben pedig (I., VIII., XIX.) több látható helyen alvó fedél nélküli embert regisztráltak. Ugyan joggal feltételezzük, hogy e különbségek egy részének a háttérében az időközben kerületenként változó módon megerősödő helyi rendészeti aktivitás állhat (mely máshova költözésre, illetve intenzívebb rejtőzködésre kényszerítette az érintettek egy részét) – azonban az összehasonlítás módszertani korlátai miatt ez a feltételezésünk is csak hipotetikus maradhat.

Végül is mind az utcai szolgálatok részvétele miatt, mind a szakértői becslés során a fedél nélküliek minimális számára vonatkozóan nem csak a *látható helyen alvó fedél nélküliek*, hanem a *nem-látható helyen alvó fedél nélküliek* egy részére is ki lettek terjesztve az eredmények (együttesen ezt akkor, 2005-ben minimálisan 3000 főre becsültük).

Mindezek alapján még hipotetikusán sem tudjuk alátámasztani sem azt az állítást, hogy a látható helyen élő fedél nélküli emberek száma nőtt, sem azt az állítást, hogy számuk csökkent 2005 és 2008 között Budapesten. Legfeljebb azt fogalmazhatjuk meg, hogy feltételezhetően ezen időszak alatt jelentős változás e csoport lélekszámát tekintve nem következett be.

Ugyanakkor ez az összehasonlítás is felhívja a figyelmet arra, hogy különös odafigyelést érdemel a *nem-látható helyen élő fedél nélküliek* csoportja, s az ilyen helyzetben lévők számának alakulására a sokkal célzottabban oda kell figyelni.

A folytatás elmaradása

A 2010-ben megválasztott új Országgyűlés egyik első intézkedése volt, hogy szabálysértéssé nyilvánította az „életvitelszerű közterületi tartózkodást”. Ezzel lényegében új korszak kezdődött a

hazai hajléktalanügyi politika történetében.²⁴ Nem kétséges, hogy az ezt megelőző két évtized során a hajléktalanságot elsősorban egyéni és legfeljebb átmeneti szociális krízis problémaként kezelő politika leginkább a szociális szervezetektől várta a hajléktalanság, ezen belül is leginkább a látható fedél nélküliség felszámolását. Ennek látványos fiaskója is hozzájárulhatott ahhoz, hogy az új kormány, majd a főváros új vezetése is a rendteremtés jelszavával a represszív, rendészeti eszközökhöz nyúlt.

Ennek hatására ugyan a hajléktalanság cseppet sem csökkent, de a legfrekvenciáltabb helyeken – a város legforgalmasabb csomópontjain - *a látható hajléktalanság* valóban elkezdett visszaszorulni, az érintettek rejtettebb, kevésbé forgalmas helyekre voltak kénytelenek visszahúzódn.

Ilyen körülmények között különösen fontos lett volna ezeknek az intézkedéseknek a hatását nyomon követni a közterületi számlálás eszközével is. A korábban elindított, három évenkénti ütemnek

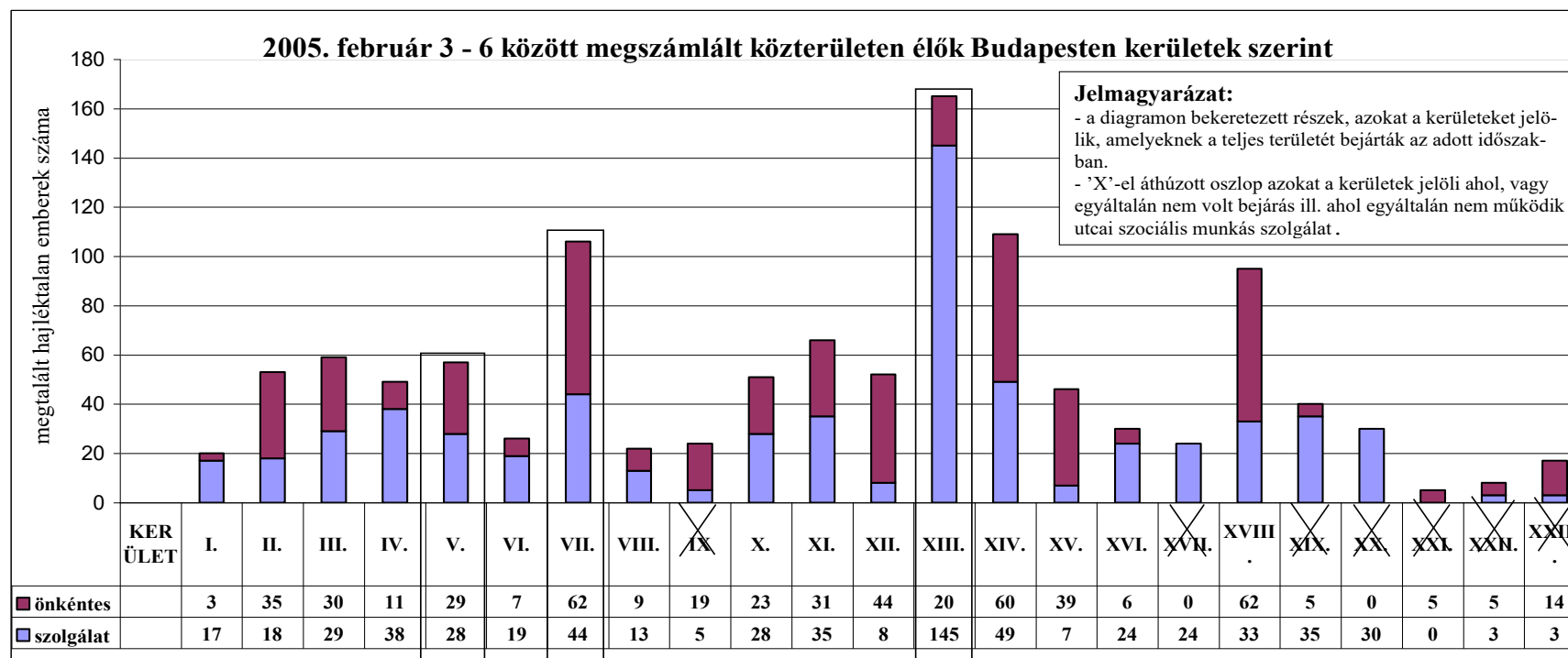
megfelelően 2011-ben került volna sor a következő közterületi regisztrációra. Azonban hosszas mérlegelést követően a Február Harmadika Munkacsoport úgy döntött, hogy a kialakult körülmények között ennek kárai nagyobbak lennének, mint hasznai. A közterületi, látható hajléktalanság rendészeti üldözésének körülményei között nem lehetett biztosítani, hogy az önkéntesek részvételével végrehajtott számlálás során ne sérüljenek az érintett fedél nélküli emberek elemi érdekei, ezért sem 2011-ben, sem az azt követő években ilyen regisztrációt a Február Harmadika Munkacsoport nem szervezett.

2008 február 2-3-án regisztrált fedél nélküliek száma (fő)	
Nyugati pu. és aluljáró	24
Blaha Lujza tér aluljáró	16
Váci út - Csanády u. aluljáró	12
Déli pu. és aluljáró	11
Ferenc krt. - Üllői út aluljáró	11
Népligeti metró aluljáró	11
Ferenciek tere közúti aluljáró	8

Deák téri aluljáró	6
Hungária krt. - Üllői út aluljáró	6
Kelenföldi pu. és aluljáró	6
Rákóczi út - Fiumei út aluljáró	6
Boráros tér aluljáró	4
Dózsa Gy. út - Váci út aluljáró	4
Margit-híd budai hídfő	4
Váci út - Róbert K. krt. aluljáró	4

²⁴ Erről lásd részletesebben: Szabályozási kronológia. In.: Győri Péter: Hajléktalanügyi országjelentés 2013. 85-96.o.

Budapesti számlálás

Megjegyzés: Az adatok forrása a 2005. február 3 – 6 közötti felmérés, amelyben részben önkéntes segítők, részben pedig az utcai segítőszolgálatok munkatársai vettek részt. Az oszlop felső sötétebb része az önkéntesek által megszámláltak számát, az alsó pedig az utcai szociális munkás szolgálatok által ellátottakat jelöli. A felmérést végzők három kerület kivételével csak töredékét tudták bejárni azoknak a helyeknek, ahol emberek lakáslehetőségek hiányában élhetnek. Az adatok tehát nem teljesek, csak becslésre alkalmasak. Egyes kerületekben, ahol vagy egyáltalán nem volt bejárás vagy/és utcai segítő szolgálat sem működik a területen az adatok kerületi szintű becslésre nem alkalmasak, ezekhez a kerületekhez tartozó oszlopokat az ábrán áthúzással jelöltük. A különböző adatforrások átfedéseit a megtalálás helye ill. időpont alapján megszüntettük: az egyes olyan csomópontokban, amely több körzet határa volt azt az adatközlőt részesítettük előnyben, aki egy-egy személyre vonatkozóan bőségebb adatot jegyzett fel. Ezért a legtöbbször, az utcai szociális munkások regisztrációját fogadtuk el az önkéntesekkel szemben. Így azután előfordult az is, hogy a kevesebb hajléktalan embert megszámláló ember adatai maradtak bent az adatbázisban.

Budapesti számlálás

2008. évi közterületi regisztráció nyers eredménye							
számláló körzetek kerületenként, Pest (felszín)	fő	számláló körzetek kerületenként, Pest (felszín)	fő	számláló körzetek kerületenként, Buda (felszín)	fő	számláló körzetek, aluljárók	fő
4/2	5	10/1	2	1/1	4	Blaha L. tér aluljáró	16
4/3	2	10/7	8	1/2	9	Boráros tér	4
5/1	10	13a/1	17	2a/2	11	Deák téri aluljáró	6
5/2	10	13a/2	11	2a/1	7	Déli pu.	11
6/1	17	13a/3	16	2b/1	4	Dózsa- Váci	4
6/3	25	13a/4	8	2b/10	17	Ferenc krt.-Üllői	11
6/2	2	13a/5	2	2b/8	6	Ferenciek tere közúti aluljáró	8
7/1	7	13b/1	8	2b/8v.9	5	Flórián téri aluljáró	2
7/2	5	14a/1	12	3a/1	3	Hungária- Ajtósi Dürer	1
7/3	2	14a/3	2	3b/1	5	Hungária- Üllői	6
8/2	9	14b/6	12	11a/1	2	Kelenföldi pu.	6
8/3	1	15/4	13	11a/2	18	Keleti	2
8/4	2	16/5	1	11a/3	14	Keleti pu.	1
8/5	2	18/10	3	12/1	50	Keleti tér	1
8b/1	15	18/14	7	12/10	4	Magyar Jakobinusok tere	2
8b/3	4	18/17	2	12/11	4	Margit híd pesti hídfő	2
9a/1	12	19/1	30	22/2	4	Margit-híd budai hídfő	4
9a/2	14	20/1	8	Hungária krt. belül:	68	Nagyvárad tér	2
9a/3	23	20/6	2	Hungária krt. kívül:	99	Népligeti metró aluljáró	11
9b/2	1	23/10	4	Buda együtt:	167	Nyugati pu.	24
9b/2/3	8	23/7	5			Rákóczi Fiumei	2
9b/4	3	Hungária krt. belül:	220	Hungária krt. belül összesen:	288	Rákóczi- Fiumei aluljáró	6
		Hungária krt. kívül:	122	Hungária krt. kívül összesen:	221	Üllői- Hungária	1
		Pest együtt:	342			Váci út- Róbert k.	4
						Váci- Csanády	12
						Váci- Ipoly	2
						Váci- Victor Hugo	2
						Aluljárók együtt	153
						Összesen:	672

OTTHONTALANUL... TÉGY AZ EMBERÉRT!

Budapesti számlálás

Közterületi hajléktalan számlálások Budapesten			
	2005. február 3-6.	2008. február 2-3.	2024. október 11.
Időpont	02.03.(csütörtök)14h – 02.06.(vasárnap)14h	02.02. (szombat) 18h – 02.03. (vasárnap) 08h	20h - 24h
Hőmérséklet (éjszakai)	-3/-5 C	+5 C	+11 C
Éjjeli menedékhely férőhely (Diszpi)	1118 fhely	1077 fhely	1490 fhely
Üres férőhely (Diszpi)	76 fhely	100 fhely	214 fhely
Utcai szolgáltatok száma	17 szolg.	30 szolg	
Éjjeli menhelyen aludt (hivatalos)	1848 fő	1848 fhely	
Kihasznátság (Diszpi)	93%	91%	86%
Számlálás Budapesten kívül	Debrecen, Győr, Kecskemét, Miskolc, Pécs, Szeged, Székesfehérvár, Szekszárd, Szolnok,	F3: Debrecen, Dunaújváros, Győr, Kecskemét, Miskolc, Nagykanizsa, Nyíregyháza, Pécs, Szeged, Székesfehérvár, Szolnok, Tatabánya, Zalaegerszeg	0
Számlálás Budapesten belül	Budapest egész területe	Budapest egész területe	Budapest Hungária krt-n belül + Belbuda + Ferencváros, Rákosrendező + forgalmas villamos-, buszjáratok, aluljárók
Kijelölt számláló körzetek száma	134 körzet	80 +173 körzet: Hungária krt-n belül: 35 + 4 fejpályaudvar, 41 forgalmas aluljáró Hungária krt-n kívül: 230, ebből 173 lakott	48 körzet: Hungária krt-n belül: 36 + 4 metro/fejpályaudvar + Rákosrendező, Ferencvárosi pu. + 6 villamos/busz
Megvalósult bejárás	önkéntesek spontán vállalása szerint 5.,7.,13. kerület egésze, 9., 17., 19-23. kerület egyáltalán nem, többi kerület részben	Hungária krt-n kívül: véletlen mintavétellel	mind a 48 körzet

OTTHONTALANUL... TÉGY AZ EMBERÉRT!

Budapesti számlálás

Önkéntesek által bejárt körzetek száma	49 körzet	116 körzet: Hungária krt-n belül: 35 + 4 fejpályaudvar, 41 forgalmas aluljáró Hungária krt-n kívül: 36 (erdőkkel együtt)	48 körzet
Önkéntesek száma	49 (+12 erdész) fő		115 fő
Rendelkezésre álló idő	66 óra	14 óra	4 óra
Kikre irányult a regisztrálás?	nem lakás céljára szolgáló helyen, azaz közterületen, épületek közös helyiségeiben, más tulajdonában lévő telken nem-lakásban, nem-üdülőben élnek-alszanak és a regisztráció időpontjában az „alvóhelyükön” tartózkodnak.		hajléktalannak látszó emberek + üres helyszínek
Kik regisztráltak?	bárki letölthette a reglapot és kitölthette • önkéntesek (Diszpi, utcai szolgálatok a helyszíneket előre bejelölték) • telefonáló lakosság • Pilisi Parkerdő erdészek (6 pár önkéntes)	bárki jelentkezhetett (+sajtó, egyetemek, átmeneti szállók, ellátók)	csak regisztrált önkéntesek (megszólított egyetemisták)
Regisztrált személyek száma (+üres helyszínek)	1480 fő (+üres alvóhely) tisztított: 1221 fő	együtt kb. 1355 fő: Hungária krt-n belül: 289 fő + Hungária krt-n kívül 95%-os valószínűséggel 384-1066 fő	461 fő Hungária krt-n belül ebből: 133 fő már aludt, 328 fő ücsörgött, járkált, (+ 31 üres helyszín)
Önkéntesek által regisztrált	595 fő	422 fő Hungária krt-n belül: 289 fő Hungária krt-n kívül: 149 fő tisztított: 422 fő <i>spss-ben: 672 fő</i>	461 fő Hungária krt-n belül
Telefonon bejelentett	197 fő	0	0
Interneten lakosság	0 fő	0	0
Utai szolgálatok által	626 fő	760 fő ügyfél-listájuk alapján	

OTTHONTALANUL... TÉGY AZ EMBERÉRT!

Budapesti számlálás

		(23 kerületből 8 nem szolgáltatott adatokat) F3-2007: 960 kérdezett F3-2008: 1100 kérdezett	
		+ melegezőkben visszakérdezés...	
Regisztrált személy (-duplikátum, -üres helyek)	tisztított: 1221 fő (kerületenként is megvan)	(körzetenként is megvan)	
Kommunikált eredmény	szakértői becslés alapján	statisztikai módszert alkalmazva	megfigyelés alapján
Nő	20%		
Átlag életkor	46 év		
	Debrecen 267 fő Győr 478 fő Kecskemét 42 fő Pécs 247 fő Szeged 13 fő Székesfehérvár 109 fő Szolnok 49 fő Szekszárd 70 fő Miskolc 694 fő		

OTTHONTALANUL... TÉGY AZ EMBERÉRT!